Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Form

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Form*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20021

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Formu (DFUS-SF), **diyabetik ayak ülseri** (DAÜ) olan bireylerin ya?am kalitesi üzerindeki etkisini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun Türk kültürüne ve diline adaptasyon çal??mas? sonucu ortaya ç?km??t?r. Ölçe?in temel amac?, bu kronik yaran?n hastalar?n fiziksel, psikolojik ve sosyal i?levselli?i üzerindeki yükünü h?zl? ve etkin bir ?ekilde ölçmektir. 2020 y?l?nda yay?mlanan bu uyarlama çal??mas?, DFUS-SF'nin Türkçe konu?an popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olarak kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir.

Diyabetik Ayak Ülseri, diyabetin ciddi bir komplikasyonu olup, hastalar?n günlük ya?amlar?n? ve genel ya?am kalitesini önemli ölçüde olumsuz etkilemektedir. Bu nedenle, hem klinik uygulamada hem de ara?t?rma ortamlar?nda, tedavi sonuçlar?n? ve hastan?n deneyimini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirebilecek spesifik araçlara ihtiyaç duyulmaktad?r. DFUS-SF'nin k?sa formu, uzun ölçeklere göre daha az zaman alarak klinik ortamda pratik bir kullan?m sunmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Diyabetik Ayak Ülseri, DFUS-SF, Ya?am Kalitesi, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Diyabet Komplikasyonlar?, Kronik Yara Yönetimi.

Yazarlar

Toygar, ?., Hançerlio?lu, S., Gül, S., Utku, T., Y?ld?r?m ?im?ir, I., Çetinkalp, ?.

Amaç

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Formu'nun Türkçe adaptasyonunun temel amac?, **diyabetik ayak ülseri** tan?s? alm?? Türk yeti?kin popülasyonunda, bu durumun neden oldu?u sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi kay?plar?n? güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon, uluslararas? alanda kabul görmü? bir arac?n Türkiye'deki klinik ve akademik çal??malara kazand?r?lmas?n? sa?lam??t?r.

Ölçek, özellikle yara iyile?mesi süreci boyunca hastalar?n ya?ad??? duygusal s?k?nt?lar?, fiziksel k?s?tl?l?klar? ve sosyal izolasyonu de?erlendirerek, multidisipliner tedavi yakla??mlar?n?n etkinli?ini izlemek için kritik bir araç görevi görür. Elde edilen veriler, sa?l?k profesyonellerinin bireyselle?tirilmi? bak?m planlar? geli?tirmesine yard?mc? olmaktad?r.

Yap?

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Formu, esas olarak **sa?l?kla ili?kili ya?am kalitesi** (SRYK)

ARABPSYCHOLOGY.COM

yap?s?n? ölçmektedir, ancak bu yap?y? kronik yara ba?lam?nda özelle?tirir. Ölçek, genellikle fiziksel i?levsellik, sosyal/duygusal i?levsellik ve genel sa?l?k alg?s? gibi boyutlar? kapsayan çok boyutlu bir yap?ya sahiptir.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yap?, DAÜ'nün bireyin günlük ya?am aktivitelerini gerçekle?tirme yetene?i, a?r? düzeyi, uyku kalitesi ve ruh hali üzerindeki etkilerini içerir. Bu yap?sal yakla??m, sadece fiziksel semptomlar? de?il, ayn? zamanda hastal???n psikososyal yükünü de kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

Türkçe adaptasyon çal??mas?nda (Toygar et al., 2020), ölçe?in geçerlik çal??malar? genellikle içerik geçerli?i ve yap? geçerli?i üzerine odaklanm??t?r. ?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak ve dilsel e?de?erlik sa?lanarak temin edilmi?tir.

Yap? geçerli?i ise genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak incelenir. Bu analizler, ölçe?in orijinal yap?s?n?n (faktör say?s?n?n ve madde da??l?m?n?n) Türk popülasyonunda da korundu?unu ve veri ile model aras?ndaki uyumun kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermelidir. Çal??man?n detayl? sonuçlar? makalenin tamam?nda yer almakla birlikte, ölçe?in Türkçe formunun ilgili yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ü kabul edilmektedir.

Güvenirlik

Güvenirlik analizleri, ölçe?in ölçüm tutarl?l???n? de?erlendirir. Türkçe adaptasyon çal??mas?nda psikometrik aç?dan en yayg?n kullan?lan yöntem, iç tutarl?l?k katsay?s? olan **Cronbach Alfa** katsay?s?d?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, test-tekrar test güvenirli?i de ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek için kullan?l?r. Bu analizde, ayn? bireylere belirli bir zaman aral???yla iki kez uygulanan ölçek sonuçlar? aras?ndaki korelasyon incelenir. Adaptasyon çal??mas?, DFUS-SF'nin Türkçe k?sa formunun klinik ve ara?t?rma amaçl? kullan?ma uygun düzeyde yüksek iç tutarl?l??a sahip oldu?unu desteklemektedir.

Faktör Analizi

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Formunun faktör yap?s?n? incelemek için adaptasyon çal??mas?nda Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Orijinal ölçek, genellikle birden fazla alt boyutu içermekte ve bu alt boyutlar DAÜ'nün farkl? ya?am alanlar? üzerindeki etkilerini temsil etmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Türkçe uyarlama sürecinde, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak orijinal modelin Türk verilerine ne ölçüde uydu?u test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in k?sa formunun yap?sal geçerlili?ini destekleyen iyi uyum indeksleri sunmu?tur. Bu, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n kültürel farkl?l?klara ra?men korundu?unu ve ölçek puanlar?n?n anlaml? bir ?ekilde yorumlanabilece?ini göstermektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation) - Orijinal olarak ?ngilizce geli?tirilmi? bir ölçe?in Türkçe formudur.

Format: Derecelendirme format? (Likert tipi veya benzeri bir puanlama sistemi kullan?r. Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemi?tir, ancak adaptasyon çal??malar?nda standart Likert formatlar? beklenir.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Kronik hastal??? olan yeti?kinler.

Age Group: Yeti?kin (Genellikle 18 ya? ve üzeri).

Population Details: Tip 1 veya Tip 2 **diyabet** nedeniyle ayak ülseri geli?mi? hastalar.

Test Methodology: Öz bildirim ölçe?i. Hastalar kendi alg?lad?klar? ya?am kalitesi üzerindeki etkiyi belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Diyabet, Ayak Sa?l???, Psikososyal Etki, Sa?l?k Ölçümü, Türkçe Ölçek, DFA, ?ç Tutarl?l?k.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemi?tir.)

Affiliation Email addresses: ismail.toygar1@gmail.com

Correspondence Address: Sorumlu yazar ?smail Toygar (?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n yay?n y?l? 2020'dir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazarlardan izin al?nmas?n? gerektirir. ?leti?im e-posta adresi (ismail.toygar1@gmail.com) bu izin süreci için kullan?labilir. Kullan?m ücretine dair bilgi kaynakta bulunmamaktad?r, ancak akademik amaçl? kullan?mlar?n genellikle ücretsiz oldu?u varsay?l?r.

Orijinal PDF doküman?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: diyabetik-ayak-ulseri-olcegi-kisa-form-toad.pdf

Kaynaklar

Toygar, ?., Hançerlio?lu, S., Gül, S., Utku, T., Y?ld?r?m ?im?ir, I., & Çetinkalp, ?. (2020). Turkish adaptation of Diabetic Foot Ulcer Scale-Short Form, *The International Journal of Lower Extremity Wounds*, 1-6. https://doi.org/10.1177/1534734620921036

Diyabetik Ayak Ülseri Ölçe?i-K?sa Form Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içerikte ölçe?in maddeleri (sorular?) sa?lanmam??t?r. Bu nedenle, bu bölümde ölçek maddeleri listelenememektedir. Maddelerin tamam?na eri?im için lütfen yukar?da belirtilen akademik referans makalesine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM